

15 มกราคม 2561

เรียน ผู้จัดการ

บริษัทหลักทรัพย์ทุกแห่ง

ผู้ประกอบการธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทุกแห่ง

นายกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

ที่ นธ.(ว) 1 /2561 เรื่อง นำส่งภาพถ่ายประกาศและชั๊กช้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ
ประกาศเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

สำนักงานขอ นำส่งภาพถ่ายประกาศจำนวน 4 ฉบับ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง 5 ฉบับ
ซึ่งจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป ดังนี้

1. ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. 32/2560
เรื่อง การดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2560
2. ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. 33/2560
เรื่อง การดำรงฐานะทางการเงินของผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2560
3. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สธ. 50/2560
เรื่อง การคำนวณและรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2560
4. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สธ. 51/2560
เรื่อง การคำนวณและรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทน
ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2560
5. แบบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (“แบบรายงาน NC”)
6. คำอธิบายประกอบการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิตามแบบรายงาน บ.ล. 4/1
 (“คำอธิบายแบบรายงาน NC”)
7. รายงานสรุปสัญญาหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ
 (“แบบรายงาน บ.ล. 4/2”)
8. คู่มือการจัดทำเท็กซ์ไฟล์ เพื่อนำส่งผ่านระบบ One For All Reporting System
(OFAR) Version 1.9
9. คู่มือการใช้งานระบบ OFAR เพื่อจัดส่งแบบรายงานหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุน
สภาพคล่องสุทธิ

เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีความเข้าใจที่ตรงกันและถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศกำหนดได้อย่างถูกต้อง สำนักงานจึงขอชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์

ตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้กำหนดหลักเกณฑ์เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (Net Capital - "NC") โดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องดำรง NC ในรูปแบบของ (1) จำนวนเงินขั้นต่ำ และ (2) อัตราส่วนเมื่อเทียบกับหนี้สินที่มีภาระต้องชำระ (Net Capital Ratio - "NCR") ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ใช้บังคับมาในระยะหนึ่งแล้ว และมีบางส่วนที่อาจไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน เช่น ระดับ NC ขั้นต่ำที่สูงเกินไปสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่ำ หรือเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ช่วยลดความผันผวนของระดับ NC ในระยะสั้น ๆ ยังมีต้นทุนในการออกสูงเกินไป เป็นต้น สำนักงานจึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. สรุปสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ที่ปรับปรุงใหม่

2.1 ระดับ NC ที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องดำรง

กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่ำตามลักษณะดังต่อไปนี้ครบทุกข้อ ดำรง NC ขั้นต่ำที่ 1 ล้านบาท และดำรง NCR ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7

- (1) ไม่มีการเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้า
- (2) ไม่มีการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์ / สัญญาซื้อขายล่วงหน้า ("สัญญาฯ")

เพื่อการลงทุนของบริษัท

- (3) ไม่มีการระดมรับผิดชอบต่อระบบชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

โดยสามารถสรุปภาพรวมของระดับ NC ขั้นต่ำได้ ดังนี้

ประเภทการประกอบธุรกิจ	หลักทรัพย์ หรือ สัญญาฯ	หลักทรัพย์ และ สัญญาฯ
1. มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ - เก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้า - ลงทุนในหลักทรัพย์ / สัญญาฯ เพื่อบริษัท - มีภาระต่อระบบชำระราคา / ส่งมอบ	15 ล้านบาท	25 ล้านบาท
2. ไม่มีลักษณะดังต่อไปนี้ครบทุกข้อ - เก็บรักษาทรัพย์สินลูกค้า - ลงทุนในหลักทรัพย์ / สัญญาฯ เพื่อบริษัท - มีภาระต่อระบบชำระราคา / ส่งมอบ	1 ล้านบาท	

2.2 เงื่อนไขของหนี้สินค้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม

$$NCR = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} - \text{หนี้สินรวม (ยกเว้น หนี้สินค้อยสิทธิ)} - \text{ค่าความเสี่ยง}}{\text{หนี้สินรวม (ยกเว้น หนี้สินค้อยสิทธิ)} - \text{หนี้สินพิเศษ} + \text{ทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน}}$$

กำหนดเงื่อนไขของหนี้สินค้อยสิทธิที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม (“หนี้สินค้อยสิทธิ”) สำหรับการคำนวณ NC ดังต่อไปนี้

- (1) หนี้สินค้อยสิทธิฯ ให้หมายถึง หนี้สินค้อยสิทธิที่ไม่มีประกัน และไม่มีเงื่อนไขให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกชำระคืนก่อนกำหนด (ไม่มี put option) โดยจำกัดมูลค่าหนี้สินค้อยสิทธิฯ ไว้ไม่เกินมูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้ประกอบธุรกิจ
- (2) กำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีหนี้สินค้อยสิทธิฯ สูงกว่า ส่วนของผู้ถือหุ้นก่อนประกาศมีผลใช้บังคับ สามารถคำนวณ NC ได้ตามเดิมต่อไปไม่เกิน 6 เดือนนับแต่ประกาศมีผลใช้บังคับ (ถึงวันที่ 16 กรกฎาคม 2560)
- (3) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ประสงค์จะใช้หนี้สินค้อยสิทธิฯ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มระดับ NC ต้องรายงานข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินดังกล่าวต่อสำนักงานทุกครั้งที่มีการออกหรือทำสัญญา เปลี่ยนแปลงสัญญา หรือชำระคืนหนี้สินค้อยสิทธิฯ ผ่านระบบรับแบบรายงาน OFAR ของสำนักงาน (รายละเอียดตามข้อ 2.4)

2.3 เงื่อนไขของหนี้สินส่วนที่มีหลักประกัน

$$NCR = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} - \text{หนี้สินรวม (ยกเว้น หนี้สินค้อยสิทธิ)} - \text{ค่าความเสี่ยง}}{\text{หนี้สินรวม (ยกเว้น หนี้สินค้อยสิทธิ)} - \text{หนี้สินพิเศษ} + \text{ทรัพย์สินที่ต้องวางเป็นประกัน}}$$

กำหนดเงื่อนไขของหนี้สินส่วนที่มีหลักประกันซึ่งเป็นหนี้สินพิเศษประเภทหนึ่งที่ใช้สำหรับการคำนวณ NCR ดังต่อไปนี้

- (1) หนี้สินส่วนที่มีหลักประกัน ให้หมายถึง หนี้สินที่มีหลักประกัน และไม่มีเงื่อนไขให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกชำระคืนก่อนกำหนด (ไม่มี put option) โดยหลักประกันของหนี้สินข้างต้น จะต้องเป็นหลักประกันตามรายการที่สำนักงานกำหนดไว้ เช่น เงินสด ตราสารทางการเงิน หลักทรัพย์ หรือทองคำ เป็นต้น

(2) กำหนดเพิ่มประเภทหลักประกันให้ครอบคลุมถึงสิทธิเรียกร้องในลูกหนี้มาร์จิน ซึ่งเจ้าหนี้มีสิทธิเหนือหลักประกันของผู้ประกอบธุรกิจผ่านทางจำนอง จำนำ มีบริมสิทธิเหนือหลักประกันของผู้ประกอบธุรกิจ หรือมีเงื่อนไขอื่นใดที่ให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ในการบังคับหลักประกันเมื่อผู้ประกอบธุรกิจเกิดเหตุผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ หลักประกันที่เป็นสิทธิเรียกร้องในลูกหนี้มาร์จินให้ใช้ได้เฉพาะรายการลูกหนี้มาร์จินที่มีหลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงค้ำหนี้แล้วเท่านั้น และกำหนดค่าความเสี่ยงสำหรับสิทธิเรียกร้องในลูกหนี้มาร์จินเท่ากับ 60% ของมูลค่าลูกหนี้ โดยสามารถสรุปการคำนวณมูลค่าหลักประกันของหนี้สินพิเศษทั้งหมดได้ ดังนี้

ประเภทหลักประกันที่สำนักงานกำหนด	วิธีวัดมูลค่า	อัตราความเสี่ยงของหลักประกัน
เงินสด	จำนวนเงิน + ดอกเบี้ยค้างรับ	0%
P/N NCD B/E ที่ออกโดยสถาบันการเงิน ที่มีอายุคงเหลือไม่เกิน 3 เดือน	มูลค่าหน้าตัว	0%
เงินลงทุน	ตามวิธี fixed-haircut approach	ตามวิธี fixed-haircut approach
สิทธิเรียกร้องในลูกหนี้มาร์จิน	มูลค่าของลูกหนี้มาร์จินที่หลักประกันค้ำหนี้	60%

ตัวอย่าง บริษัทกู้เงิน 100 ล้านบาท โดยมีหลักประกันเป็นสิทธิเรียกร้องในลูกหนี้มาร์จิน คิดเป็นมูลค่ารวม 120 ล้านบาท โดยที่ลูกหนี้มาร์จินดังกล่าวมีหลักประกันที่เป็นหุ้น มูลค่ารวม 200 ล้านบาท

- เนื่องจากลูกหนี้มาร์จินมีหลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงค้ำหนี้ ดังนั้น บริษัทจึงสามารถคำนวณเงินกู้เป็นหนี้สินพิเศษได้ ไม่เกินมูลค่าของสิทธิเรียกร้องในลูกหนี้มาร์จินหลังหักค่าความเสี่ยง
- เงินกู้ส่วนที่คิดเป็นหนี้สินพิเศษ คือ $120 \times (1 - 60\%) = 48$ ล้านบาท
- เงินกู้ส่วนที่คิดเป็นหนี้สินทั่วไป คือ $100 - 48 = 52$ ล้านบาท

(3) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ประสงค์จะใช้หนี้สินพิเศษเพื่อประโยชน์ในการลดภาระการดำรง NCR ต้องรายงานข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินดังกล่าวต่อสำนักงานทุกครั้งที่มีการออกหรือทำสัญญา เปลี่ยนแปลงสัญญา หรือชำระคืนหนี้สินพิเศษ ผ่านระบบรับแบบรายงาน OFAR ของสำนักงาน (รายละเอียดตามข้อ 2.4)

2.4 การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินด้วยสิทธิฯ / หนี้สินพิเศษ ผ่านระบบ OFAR

สำนักงานได้ปรับปรุงระบบรับแบบรายงาน OFAR เพื่อให้รองรับการแจ้งใช้งานหนี้สินด้วยสิทธิฯ และหนี้สินพิเศษผ่านการยื่นแบบรายงาน บ.ล. 4/2 ตามที่ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในข้อ 2.2 และ 2.3 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ผู้ประกอบธุรกิจที่ต้องยื่นรายงาน

ผู้ประกอบธุรกิจที่มีความประสงค์จะใช้งานหนี้สินประเภทดังต่อไปนี้

(1.1) หนี้สินค้ำยสิทธิ หรือสัญญาเช่าทางการเงินที่ไม่ต้องนับรวมไว้ใน

การคำนวณหนี้สินรวม

(1.2) เงินกู้ยืม หุ้นกู้ หรือภาระผูกพันที่นับรวมไว้ในการคำนวณหนี้สินพิเศษ

(2) งวดของการรายงานและรูปแบบของข้อมูลที่ต้องจัดส่ง

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจยื่นแบบรายงาน บ.ล. 4/2 ภายในวันทำการถัดจากวันที่เกิดเหตุการณ์ (T+1) ดังต่อไปนี้

(2.1) วันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำหนี้สินตามข้อ 2.4 (1.1) ออกจากการคำนวณหนี้สินรวม หรือนำหนี้สินตามข้อ 2.4 (1.2) จำนวนเป็นหนี้สินพิเศษ เป็นครั้งแรก : โดยยื่นข้อมูลในส่วนของรายงานหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (การออก / ทำสัญญา) - BL42ISSUE ผ่านระบบรับแบบรายงาน OFAR พร้อมแนบไฟล์เพิ่มเติม ดังนี้

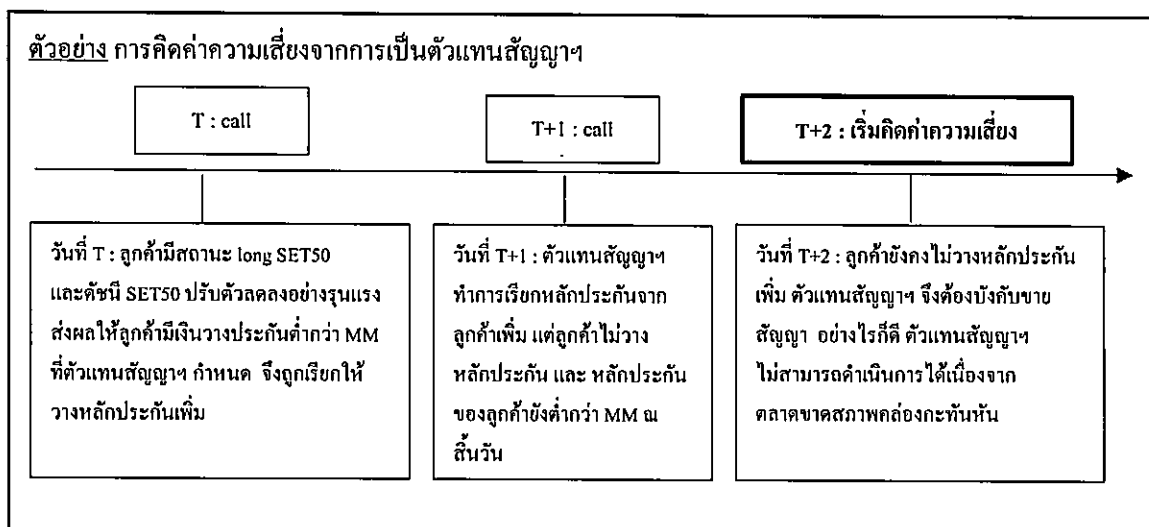
- สำเนาสัญญาหนี้สินในรูปแบบไฟล์ PDF ขนาดไม่เกิน 10 MB
- แบบรายงาน บ.ล. 4/1 ฉบับเต็ม ในรูปแบบไฟล์ Excel

(2.2) วันที่ผู้ประกอบธุรกิจมีการแก้ไข / เปลี่ยนแปลงสัญญาหนี้สิน หรือมีการชำระคืนหนี้สินดังกล่าว : โดยยื่นข้อมูลในส่วนของรายงานหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (การชำระคืน) - BL42REPAY ผ่านระบบรับแบบรายงาน OFAR พร้อมแนบไฟล์เพิ่มเติมตามที่แสดงในข้อ 2.4 (2.1) เว้นแต่เป็นการชำระคืนไม่ต้องแนบไฟล์เพิ่ม

2.5 ความเสี่ยงจากการเป็นตัวแทนสัญญาฯ

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องคำนวณค่าความเสี่ยงจากการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (“ตัวแทนสัญญาฯ”) ตามที่ปรากฏในหน้าที่ 1 ข้อ 19 ของแบบรายงาน NC ภายในวันทำการถัดจากวันที่ลูกค้าไม่นำเงินประกันมาวางตามที่ผู้ประกอบธุรกิจเรียกเพิ่ม (T+1) โดยใช้ส่วนต่างระหว่างมูลค่าหลักประกันรักษาสภาพ (MM) และมูลค่าหลักประกันคงเหลือหลังหักค่าความเสี่ยงตามที่สำนักหักบัญชีกำหนด ตามสูตรด้านล่าง

$$\text{ความเสี่ยงจากการเป็นตัวแทนสัญญาฯ} = [MM * \text{total open interest}] - [\text{ทรัพย์สินวางประกัน} - \text{ค่าความเสี่ยง TCH}]$$



2.6 ความเสี่ยงจากการจัดการลงทุน

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ประกอบธุรกิจจัดการกองทุน เช่น การจัดการกองทุนส่วนบุคคล (private fund) หรือการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (provident fund) เป็นต้น ต้องคำนวณค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการจัดการลงทุน ตามที่ปรากฏใน ส่วนที่ 1 ข้อ 20 ของแบบรายงาน NC ในอัตราร้อยละ 0.01 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิภายใต้การบริหารจัดการ (Net Asset Value - "NAV") โดยใช้ NAV ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของแต่ละเดือน หักด้วยวงเงินคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดจากการประกอบวิชาชีพ (professional indemnity insurance - "PII") ตามสูตรด้านล่าง

$$\text{ความเสี่ยงจากการจัดการลงทุน} = [0.01\% * \text{NAV}] - \text{วงเงินคุ้มครองจาก PII}$$

2.7 ประเด็นอื่น ๆ

นอกจากประเด็นตามข้างต้น สำนักงานได้ปรับปรุงแบบรายงานและคำอธิบายแบบรายงาน NC เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของหลักเกณฑ์ที่ได้ปรับปรุงในครั้ง นี้ และการปรับลดระยะเวลา settlement ของตลาดหลักทรัพย์ (T+2) ดังนี้

(1) เพิ่มเนื้อหาส่วนสรุปของแบบรายงาน NC เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจรายงาน ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการประกอบธุรกิจและข้อมูลสรุปการดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ รวมถึง ข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินที่ไม่นับเป็นหนี้สินรวม เพื่อรองรับการปรับปรุงหลักเกณฑ์ตามข้อ 2.1 และ 2.2


(2) ปรับปรุงคำอธิบายเกี่ยวกับลูกหนี้และเจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์ ให้สอดคล้องกับการปรับระยะเวลา settlement ของตลาดหลักทรัพย์เป็น T+2 ตามที่ปรากฏในส่วนที่ 1 ข้อ 5 8 และ 20 ของคำอธิบายแบบรายงาน NC

2.8 การมีผลใช้บังคับ

หลักเกณฑ์ตามข้างต้นให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2561 เป็นต้นไป ยกเว้น การคำนวณค่าความเสี่ยงจากจัดการลงทุนในข้อ 2.6 ให้เริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 ตามที่กำหนดในประกาศว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบธุรกิจจัดการกองทุนรวม การจัดการกองทุนส่วนบุคคล การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และการค้าหลักทรัพย์และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน และการเป็นผู้จัดการเงินทุนสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงานขอเสนอชื่อเจ้าหน้าที่สำหรับการติดต่อสอบถาม คือ นายพัฒนะ สุชะธรรมโม โทรศัพท์ 0-2263-6257 และนายเก่งกาจ อิ่มสัมฤทธิ์ โทรศัพท์ 0-2033-9929

ขอแสดงความนับถือ



(นางสาวสาริกา อภิวรรณกุล)

ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายธุรกิจตัวกลาง

เลขานุการ^{แทน}

ฝ่ายนโยบายธุรกิจตัวกลาง

โทรศัพท์/โทรสาร 0-2263-6257